

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: J. L.**, zastoupen Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem, se sídlem Plzeň, Na Jílavce 13, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované č. X ze dne 9. 5. 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 16 Cad 251/2006 - 57 ze dne 19. 4. 2007,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Romanu Seidlerovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1904 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se žalobou domáhal přezkoumání výše označeného rozhodnutí žalované, kterým byla stěžovateli zamítnuta žádost o přiznání plného invalidního důchodu pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Krajský soud tuto žalobu rozsudkem ze dne 8. 12. 2006, č. j. 16 Cad 251/2006 - 34, zamítl. Stěžovatel dne 26. 3. 2007 proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl v době podání kasační stížnosti právně zastoupen, krajský soud ho usnesením ze dne 10. 4. 2007, č. j. 16 Cad 251/2006 - 49, vyzval, aby ve stanovené lhůtě sdělil jméno advokáta, který ho bude zastupovat, a předložil jeho plnou moc,

příp. aby ve stejné lhůtě požádal o jeho ustanovení. Stěžovatel v reakci na to o ustanovení advokáta požádal a doložil přehled osobních, majetkových a výdělkových poměrů pro účely osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 19. 4. 2007, č. j. 16 Cad 251/2006 - 57, návrh na ustanovení zástupce zamítl. V odůvodnění poukázal na ustanovení § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož může předseda senátu navrhovateli (žalobci), u kterého jsou splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit zástupce, jímž může být advokát. K ustanovení zástupce tedy může dojít při současném splnění dvou podmínek, a to jde-li o účastníka, u něhož jsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a současně je to potřeba k ochraně jeho práv. Krajský soud konstatoval, že v případě stěžovatele není splněna podmínka první. Poukázal přitom na § 36 odst. 3 s. ř. s., podle něhož může být od soudních poplatků osvobozen účastník, který jednak doloží, že nemá dostatečné prostředky, jednak se v případě meritorního návrhu tohoto účastníka nesmí jednat o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný. Pokud jde o první citovanou podmínku, svou nemajetnost sice stěžovatel doložil, pokud jde o podmínku druhou, krajský soud dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele je právě oním zjevně bezúspěšným návrhem, neboť podle závěrů krajského soudu byla podána zjevně opožděně.

Usnesení o zamítnutí žádosti o ustanovení advokáta stěžovatel napadl kasační stížností, v níž poukázal (resp. jeho právní zástupce) na to, že závěr krajského soudu o zjevné opožděnosti kasační stížnosti do meritorního rozsudku krajského soudu je neopodstatněný, protože podle jeho názoru je sporné, zda byl předmětný rozsudek stěžovateli skutečně dne 20. 12. 2006 doručen. Právní zástupce stěžovatele namítl, že stěžovatel je v současnosti (tedy v době sepisu kasační stížnosti) hospitalizován s vážným jaterním onemocněním a nachází se ve velmi závažném zdravotním stavu, pročež lze pochybovat o tom, že zmíněný rozsudek krajského soudu skutečně převzal.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z kasační stížnosti je možné dovodit, že stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), tedy napadá usnesení krajského soudu pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli (žalobci), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z citace uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. V projednávané věci krajský soud dospěl k závěru, že nebyla splněna druhá podmínka.

Jádrem sporu je otázka naplnění podmínky předpokladu pro osvobození od soudních poplatků. Jak již bylo výše konstatováno, podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy

senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

Krajský soud dospěl k závěru, že návrh účastníka v daném případě zjevně nemohl být úspěšný, neboť stěžovatel rozsudek, proti němuž svou kasační stížnost směřoval, podle údajů z doručení obdržel dne 20. 12. 2006. Pokud tedy podal kasační stížnost k poštovní přepravě až 26. 3. 2007, učinil tak již značně po čtrnáctidenní lhůtě pro podání kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem v tom, že zjevná opožděnost podání s ohledem na ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož soud návrh odmítne, je-li podán předčasně či opožděně, implikuje ve smyslu § 36 odst. 3 zjevnou bezúspěšnost návrhu (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2003, č. j. 2 As 34/2003 - 80, dostupný na www.nssoud.cz). Závěr krajského soudu by tak bylo možné zpochybnit pouze prokázáním skutečnosti, že stěžovateli lhůta pro podání kasační stížnosti marně neuplynula. V této věci se pak Nejvyšší správní soud s námitkou stěžovatele nemůže ztotožnit.

Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že, jak bylo uvedeno výše, dle údajů na doručence byl stěžovateli doručen rozsudek krajského soudu dne 20. 12. 2006. Doručenka je přitom, jak Nejvyšší správní soud konstatuje, zjevně podepsána samotným stěžovatelem (shoda podpisu na doručence a jiných písemnostech stěžovatelem signovaných a založených v soudním spisu je zjevná). Doručenka je pak jedním z prostředků, jimiž se prokazuje skutečnost, zda došlo či nedošlo k doručení písemnosti. Není-li dokázán opak, považují se údaje uvedené na doručence za pravdivé (srov. § 50f odst. 9 zákona č. 99/1963, občanský soudní řád). V tomto kontextu je možné poukázat i na starší judikaturu Nejvyššího soudu, zejména na usnesení ze dne 30. 1. 1997, č. j. 2 Cdon 619/96 - 45, v němž Nejvyšší soud konstatoval, že doručenka je listinou, jež má povahu listiny veřejné, a jež se od listin soukromých liší svou důkazní silou, neboť potvrzuje, není-li prokázán opak, pravdivost toho, co je v ní osvědčeno. Z toho vyvodil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 25. 6. 1998, ve věci sp. zn. 2 Cdon 1532/97, že důsledek toho, že doručenka má povahu veřejné listiny, a toho, co obsahově potvrzuje, je tudíž ten, že je na účastníku, který tvrdí opak (oproti údajům uvedeným v doručence), aby ke svým tvrzením nabídl důkazy a jejich prostřednictvím tato opačná tvrzení prokázal.

Stěžovatel, resp. jeho právní zástupce přitom v posuzované věci přednáší pouhá tvrzení, žádné důkazy však nepředložil. Nadto i samo tvrzení je pouze v rovině hypotetické, v kasační stížnosti právní zástupce stěžovatele totiž ani neuvedl, odkdy měl být stěžovatel hospitalizován, natož aby tvrdil, že byl hospitalizován právě v době, kdy podle údajů na doručence měl být rozsudek krajského soudu doručen.

S ohledem na to Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěr krajského soudu o zjevné bezúspěšnosti stěžovatelova návrhu není proč zpochybnit. Nebylo nijak vyvráceno, že by rozsudek, proti němuž stěžovatel svou kasační stížnost směřoval, byl jemu osobně řádně doručen v den, který byl na příslušné doručence vyznačen. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s názorem krajského soudu, že meritorní kasační stížnost byla podána opožděně.

Kasační stížnost stěžovatele tedy neshledal Nejvyšší správní soud za této situace důvodnou, a proto mu nezbylo, než dle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Ta by náležela podle § 60 odst. 1 s. ř. s. žalovanému. Žalovanému v tomto stadiu řízení však žádné náklady, které by převyšovaly běžnou míru nákladů jeho administrativní činnosti, nevznikly, a i kdyby tomu tak bylo, Nejvyšší správní soud by je nemohl ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat, neboť se jedná o věc důchodového zabezpečení.

Stěžovateli byl ustanoven pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 5. 2007, č. j. 16 Cad 251/2006 - 65, Mgr. Roman Seidler. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. s ohledem na ustanovení § 7 ve spojení s § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu, odměnu ve výši 1000 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí právního zastoupení včetně první porady s klientem a sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, společně s režijním paušálem ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, na celkovou částku 1904 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu